

Aftengudstjeneste Staby Kirke 12. februar kl. 19 - 'Anno 1537' (efter Kirkeordinansen)

1. Klokkeringning (afsluttet med bedeslag)
2. Indgangssalme, 322 – præsten knæler under første del
3. Kyrie (sunget alene af præsten på dansk)
4. Gloria: indledes af præst (dansk), menigheden fortsætter med 435 v. 2.
5. Salutation (uden menighedssvar)
6. Kollekt (missale-kollekten til septuagesima søndag) – menighedssvar: Amen
7. Epistlen: 1. Kor 9,24-27
8. Halleluja (218 afslutn.)
9. Gradualsalme 496 v.2-3+5
- 10 Evangeliet: Matthæus 20,1-16
11. Trosbekendelsen (sunget)
12. Prædiken (afsluttet med doksologi)
13. Salme om fred: 707
14. Fadervor, sagt i kor (korsvar: Amen)
15. Indstiftelsesordene (sunget af præsten)
16. Uddeling [m. uddelingsord, selvom det afvises i Kirkeordinansen]
17. Under uddeling synges: 461
18. Salutation (uden menighedssvar)
19. Kollekt [Veit Dietrichs nadverkollekt]– menighedssvar: Amen
20. Velsignelsen - menighedssvar: Amen
21. Afsluttende salme: 336 v. 2 – præsten knæler

INDGANGSSALME

Den kristne kirkes skønne navn
vil overalt man bære,
men Herrens folk, til evigt gavn,
det vil dog få kun være;
sig kirkens navn med uret gav
og giver mangan kalket grav,
som dødningben kun gemmer.

Almindelig, det kaldes ret
Guds kirke trindt på jorden,
for tider, folk og tankesæt
i Syden og i Norden;
fra hver en kant, mens verden
står,
om hyrden flokkes hjordens får,
hvo kan det vel forhindre?

Derfor det første kirke-tegn
er livets ord og lære,
for hjertet sol og dug og regn
til Jesu Kristi ære;
thi hvor det lyder uden tant,
det kendes og, Guds ord er sandt,
kan uden frugt ej blive.

At kirken står i dåbens pagt,
det kan ej heller fejle,
og Herren vil, som han har sagt,
sit vidnesbyrd besegle,
som med sin Ånd, vor trøster god,
så med sit legem og sit blod,
de kristnes mad og drikke.

På lydighed mod Herrens ord
det er så godt at mærke,
hvor Gud sit tempel har på jord,
og Kristus kæmper stærke;
dér hører Gud den stille bøn,
dér lyder takkesangen skøn
i hjerter og i munde.

Et helligt liv i Jesu tro
kan verden ej behage,
så under korset kristne bo
i verden alle dage;
men altid har af Herrens røst
hans kirkefolk den rige trøst,
de Himmerig skal arve.

Ukrudt og klinte findes fast
blandt hveden åbenbare,
mundkristne går i skam og last,
det dommedag skal klare.
Guds helgen har én kraftig dåb,
én Gud, én drot, én tro, ét håb,
i Himmerig de samles.
Hans Thomissøn 1569.

GLORIA

Vi love, vi prise og takke dig,
al æren skal dig tilhøre,
o Herre, Gud Fader i Himmerig,
for kærlighed, du os mon gøre!
Du alle ting har i vold og magt,
det alt må frem, som er din agt,
thi frygte vi ingen fare.

HALLELUJA

Halleluja!
Halleluja! Halleluja!
Thi synger lydt og sjæleglad
hans menighed i allen stad:
Ære være Gud i det høje!
Tysk 12. årh. Dansk 1528.

GRADUALSALME

Hos dig jo nåde gælder kun,
af den du synd tilgiver,
thi ren og hellig i sin grund
vor gerning aldrig bliver.
Hvo kan, o Gud, for dig bestå?
Enhver for dommen skælv må
og ty hen under nåden.

Derfor på Gud og ej på mig
jeg alt mit håb vil bygge,
mit hjerte skal husvale sig
udi hans nådes skygge;
den blev mig tilsagt ved hans ord,
det er min trøst, på det jeg tror,
deri mig intet rokker.

Og er vort syndemål end stort,
dog større er Guds nåde,
hans stærke hånd, som alt har
gjort,
kan vel os fri af våde;
han er den gode hyrde, som
sin hjord fra synd, fra død og dom
i nåde vil forløse.
Sl 130. M. Luther 1524. Dansk 1528

SALME OM FRED

Forgæves er vor kraft og kunst,
hvis Gud dem ej betrygger,
og alle mestres flid omsonst,
når han ej huset bygger;
så og den stad
bag voldes rad,
som Gud ej har bevaret,
man gøre til,
ihvad man vil,
den er dog slet forsvaret.

Forgæves årle vi opstår
og plager os med møje,
vort anslag dog alene går,
som Herren det vil føje;
om og dit brød
med slid og nød
du har dig selv erhvervet,
gav Gud ej mild
dig held dertil,
dit arbejde var fordærvet.

Kun Himlens konge gør det så,
at rigerne får lykke,
det alt for tit vi sande må,
når uden ham de bygge;
sligt regiment
blev ilde endt,
hvor mægtigt det så lader,
men held det folk,
hvis hjertes tolk
er tro på Gud, vor Fader!

Lyksalig er den stad, det land,
hvor gudsfrygt står ved roret,
og hvert et hus, hvis styresmand
Gud leder selv i sporet.
Agt derfor på,
til ham du må
alene dig fortrøste!
Hvor glemt er han,
for folk og land
det bedste dog vil brøste.
Lazarus Spengler 1527. Hans Tausen 1544.

NADVERSALME:

Jesus Kristus er til stede!
Han fra os har vendt Guds vrede;
med sin pine, med sin død
fri'r han os fra evig nød.

At det os i hu skal blive,
vil sit legem han os give
skjult i disse brød så små,
og i vin hans blod vi få.

Først skal vi Gud Fader prise
for den dyre Himmel-spise;
thi sin Søn til kors og død
gav han for, hvad vi forbrød.

Så til hjerte ret os tage,
at Guds bord er for den svage,
som af synden trykkes ned,
og som selv ej trøst sig ved.

Kan du selv afhjælpe nøden,
hvorfor gik da jeg i døden?
Kan du nå det uden mig,
gælder dette bord ej dig.

Tror du ret af hjertegrunden
og bekender det med munden,
da er du beredt helt vel,
da får føde her din sjæl.

Denne frugt dog her må kendes:
at din kærlighed nu tændes
til din broder mer og mer;
gør mod ham, som her dig sker!
*Jan Hus o.1400. M.Luther 1524. Dansk
1528*

AFSLUTTENDE SALME

Vor egen magt ej hjælpe kan,
let kan os fjenden fælde;
men med os står den rette mand,
omgjordet med Guds vælde.

Det er den Herre Krist,
og sejer får han vist,
hærskarers Herre prud,
der er ej anden Gud,
han marken skal beholde.

Sl 46. M. Luther 1528. Dansk 1533.